

Krutihlavovy hlavolamy aneb nad čím krutihlav kroutil hlavou

Ahoj děti!

Dnes mám hádanky hlavně pro ty z vás, které mne poslechly a vyletěly se mnou do přírody s očima otevřenými dokořán a ušima nastraženými. To bylo všude zvuků a zpěvu, což? I já jsem poslouchal a zaznamenal pro vás hlasy ze svého okolí. Hodně zjednodušeně – jen tak, jak se dá kreslit zobákem do hlíny. Poznáte mé sousedy?

1. Moje sousedka umí spoustu hlasů, ale nejčastěji se ozývá takto:

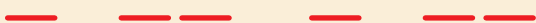
Má zvučný hlas, který zní, jako kdyby hrála na *, a je vytrvalá.

2. Soused od šípkového keře zpívá takto:

Kdo z vás hraje na **, jistě by si s ním mohl zahrát duet.

3. Z hrachového pole se ozývá rytmický hlásek. Zní, jako by moje sousedka hrála na jediné dřívko malého ***. Zde je můj záznam:

4. Zato souseď z lesa je slyšet hodně hlasitě. **** sice nemá, ale zvuky vydává podobné. Začne silně, ale než skončí, své úderky trochu ztlumí. Zkusil jsem je pro vás nakreslit pomocí puntíků. To mi šlo dobře, kroutit hlavou umím.

5. Jak tak létám do Afriky a po cestě poslouchám, zjistil jsem, že vy lidé v každé zemi švitoříte jinak. To se musíte učit cizí řeči, abyste si rozuměli. Učit se ptačí řeči pro vás asi nebude složité. Jestlipak dokážete odpovědět mému sousedu budníčkovi, když se vám představí svou řečí – budniččinou:

JÁ JSEM, JÁ JSEM BUD-NÍ-ČEK. VI-DÍM TĚ, ZDRA-VÍM TĚ, JAK SE MÁŠ?

Co byste mu vzkázaly? Napište mi pro něj vzkaz, já mu jej předám. Jsem zvědavý, jak budníčkovi dokážete jeho řeči odpovědět. Poznaly jste mé sousedy? Potřebujete nápovědu? Zde je, ale posílám vám ji v latině, abyste se pocvičily v cizích řečech:

Coturnix coturnix, Emberiza citrinella, Parus major, Dendrocopos major, Phylloscopus collybita.

Jich hlásky si poslechněte na internetu. Také si můžete dohledat skutečné hlasové zápisy třeba na www.xeno-canto.org a porovnat je s mými. Vrtíte hlavou, že jsou jiné? Však si to zkuste, až uslyšíte nějakého ptáčka, najít slova, která se k jeho písničky hodí. Není to jednoduché, obzvláště, kdy píšete zobákem.

NAPIŠTE MI, KDO JE KDO, ANEB MI PTÁČKY NAKRESLETE A POŠLETE. UŽ SE TĚŠÍM NA OBRÁZKY – PŘEDÁM JE SOUSEDŮM. TI BUDOU MÍT RADOST!

Krásné léto vám přeje váš Krůta.

✍ Vladka Sládečková

*

**

Polet' se mnou do přírody

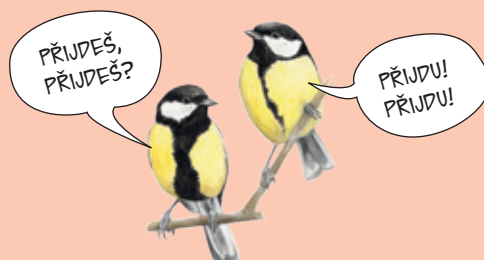
Tipy na aktivity pro rodiny s dětmi

Ahoj děti,

jaro se chýlí ke konci a ptáky již díky hustým listům spíše uslyšíte, než uvidíte. Nejvíce ptáci zpívají na jaře, kdy si obhajují svá teritoria – svůj domov. To je pak hotový ptačí orchestr, kdy je těžké odlišit hlas jednoho druhu od druhého a ti s nejtenčím hláskem, třeba králíci, se v tomto orchestru úplně ztratí. Teď už v mnoha hnízdech pípají mláďata, a tak na zpěv není tolik času. Přesto, když se vydáte do lesa nebo blízkého parku, ještě nějaké ptáky uslyšíte. Není jich tolik a snadno jednotlivé hlasy rozeznáte.

Předem si můžete pár ptačích hlasů nacvičit pomocí hry na hry.birds.cz. Není vždy nutné ptáka vidět, abyste věděly, o jaký druh se jedná. Tiše jděte a poslouchejte. Uslyšíte chrapot rehka? Poznáte čimčarání vrabců? Bubnování strakapouda?

Zastavte se a poslouchejte, co vám říkají. Snažte se v jejich hlase najít dlouhé a krátké slabiky, zapamatovat si rytmus a výšku hlasu. Postupně hledejte slova, která se k jejich písničky nejlépe hodí. Jako kdybyste k melodii skládaly slova písně. Pak uslyšíte, že sýkorka koňadra na vás na větvi volá:

Strnad obecný na mezi si vesele prozpěvuje:

Co říkají ostatní? Odhalte to sami! Každý ptáček má svoji písničku. Vezměte si tužku a papír a zapisujte, co v jednotlivých písničkách uslyšíte.

Tajnou řeč jednotlivých druhů tak, jak jste ji slyšely, nám pošlete do 31. 8. na adresu springalive@birdlife.cz. Můžete k ní připojit i obrázky, komu patří. Nezapomenejte, že zasláním obrázků dáváte souhlas s jejich zveřejněním a že se jich můžete dočkat na webu ČSO nebo třeba i v některém dalším čísle *Ptačího světa*. Komu se podaří během roku splnit všechny mé úkoly včas, může se těšit na malou odměnu!

Máte čas do konce srpna, kdy vyjde příští *Ptačí svět*, a já si letím nachystat další úkol. ✍ Gabriela Dobruská

Ilustrace Jan Hošek, fotografie nástrojů CC BY-SA 3.0
Řešení z čísla 1/2017: Vzkaz od datla byl napsán Morseovou abecedou (krátké třísky = tečky, dlouhé třísky = čárky). Zněl: HLEDÁM POTRAVU. LARVY A KUKLY LÝKOŽROUTŮ, KOUSAVCŮ, TESAŘÍKŮ.